

ת"פ 64380/11 - מדינת ישראל נגד תמר בן אלי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 18-11-64380 מדינת ישראל נ' בן אלי

לפני כבוד השופט ציון קאפק
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוז"ד רaad ענו

נגד
הנאשםת תמר בן אלי
ע"י ב"כ עוז"ד דני גרינברג ורונן רוזנבלום

גמר דין

.1. הנואמת הורשעה על פי הودאתה במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתווך המונה ארבעה אישומים.

כתב האישום המתווך

במבוא לכתב האישום מצוין כי בתקופה הרלוונטית לכתב האישום עסקה הנואמת בעריכת דין. מתווך תפקידה היא מונתה מטעם בית המשפט לענייני משפחה בראשון לציון ובתל אביב להיות אפוטרופוסית של החסויים מ.ל, מ.ט, צ.מ, ו-ק.צ (להלן: "החסויים"). בהתאם לדין, לאחר מינויו כאפוטרופוסית של החסויים נמסרו לידי סמכויות הפיקוח על התנהלותם של החסויים ובכלל זה **שליטה על חשבונות הבנק שלהם**, על מנת שתתנהל אותם בנאמנות, לדאוג להם, לשמרם אוטם, להשקיעם, לפתחם ולפעול ביחס אליהם במסירות ולטובת החסויים.

בתקופה הרלוונטית לכתב האישום ניהלה הנואמת חשבון בבנק מזרחי טפחות, סניף XXX, מס' חשבון XXXXXXXX (להלן: "חשבון של הנואמת").

על פי האישום הראשון, ביום 2.3.14 מונתה הנואמת על ידי בית המשפט לענייני משפחה במחוז תל אביב, לאפוטרופוסית של החסוי מ.ל.

סמן לאחר מינויו פתחה הנואמת חשבון בבנק מזרחי טפחות על שם מ.ל, באמצעות צו מינוי אפוטרופוס.

ביום 31.3.14 העבירה הנואמת מחשבון הבנק של מ.ל בבנקלאומי לחשבון הבנק של מ.ל בבנק המזרחי סכום של 1,818,393.96 בamentiות צו מינוי אפוטרופוס.

לאחר מכן, ב-8 הזרמנויות שנות, במהלך החודשים מאי-ספטמבר 2014, העבירה הנואמת סכומי כסף בסך כולל של 340,000 ₪ מחשבון של מ.ל בבנק המזרחי לחשבון של הנואמת. בהמשך, גנבה הנואמת את

הסכם הנ"ל בכר שהשתמשה בו שלא כדין לצרכיה האישיים.

בгин זה יוכסה לנשפט עבירה של גנבה בידי מורשה (ריבוי עבירות) - עבירה לפי סעיף 393(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

על פי האישום השני, ביום 15.11.2012 מונתה הנשפט על ידי בית המשפט לענייני משפחה בראשון לציון כאפוטרופוסית של החסונה מ.ט.

בהתאם לדין, חלה חובה על הנשפט להגיש לאפוטרופוס הכללי דיווח המפרט את נכסיה וחובותיה של מ.ט (להלן: "פרטה"), תוך 30 ימים מיום מינויו לאפוטרופוסית.

בתקופה הרלוונטית החזיקה מ.ט בחשבון בנק הפועלים. ביום 31.10.12 או בסמוך לכך, ניהלה מ.ט בחשבון הבנק שלה תיק ניירות ערך בשווי של 00,000 130 ₪ (להלן: "תיק ניירות הערך"). ביום 29.11.12 העבירה הנשפט את שווי תיק ניירות הערך של מ.ט מחשבון הבנק של האחראנה לחשבון הבנק של הנשפט.

על אף האמור, ביום 20.5.13 הגישה הנשפט לבית המשפט פרטה בעניינה של מ.ט, תוך שהיא ממשmittה את העובדה כי בין נכסיה של מ.ט נכלל במקור תיק ניירות ערך וכן מסרה בידועין תצהיר שקר, בפני עורך דין, לפיו הפרטה משקפת את מלא נכסיה וחובותיה של מ.ט המידעים לה.

בгин אישום זה יוכסה לנשפט עבירה של גנבה בידי מורשה - עבירה לפי סעיף 393(1) לחוק,

և עבירה של שבועת שקר - עבירה לפי סעיף 239 לחוק.

על פי האישום השלישי, ביום 11.11.13 מונתה הנשפט על ידי בית המשפט לענייני משפחה במחוז תל אביב כאפוטרופוסית של החסוי צ.מ. סמוך לאחר מינויו ניהלה הנשפט חשבון בנק מזרחי טפחות על שם צ.מ, באמצעות צו מינוי אפוטרופוס.

בימים 3.9.14 ו-12.10.14, העבירה הנשפט כספים בסך כולל של 23,025 ₪ מחשבון הבנק של צ.מ לחשבוניה של הנשפט. בסמוך לאחר מכן גנבה הנשפט כספים אלה בכר שהשתמשה בהם לצרכיה הפרטיהם שלא כדין.

ביום 30.12.15 החזירה הנשפט סכום של 23,025 לחסבונו של צ.מ.

בgin אישום זה יוכסה לנשפט עבירה של גנבה בידי מורשה (2 עבירות) - לפי סעיף 393(1) לחוק.

על פי האישום הרביעי, ביום 11.12.14 מונתה הנשפט על ידי בית המשפט לענייני משפחה ברמת גן, כאפוטרופוסית של החסוי ק.צ. סמוך לאחר מינויו ניהלה הנשפט חשבון בנק DISCONTEC על שם ק.צ, באמצעות צו מינוי אפוטרופוס. במהלך החודשים ינואר 2016 עד יולי 2017, ב-5 הזדמנויות שונות, משכה הנשפט במחוזן מחשבון של ק.צ וכן העבירה הנשפט סכומי כסף בסך כולל של 80,000 ₪ מחשבון של

ק.צ בبنך דיסקונט לחשבונה של הנאשמת. בהמשך, גנבה הנאשמת את הסכום הנ"ל בכך שהשתמשה בו שלא כדין לצרכיה האישיים.

בגין אישום זה יוכסה לנאשמת עבירה של גנבה בידי מורשה (ריבוי עבירות) - עבירה לפי סעיף 393(1) לחוק.

2. עיקרי הסדר טיעון

הצדדים הגיעו להסדר טיעון לפי הנאשמת תודה ותורשע בכתב האישום המתוקן.

עוד הסכימו הצדדים כי הנאשמת תפקוד סכום של 100,000 ₪ בכספי בית המשפט כפיצוי לחסויים אשר נפגעו על ידה. סכומים נוספים כמפורט להלן יועברו אף הם לפיצוי הנפגעים : סך 25,000 ₪ שהופקד בתנאי לשחרור מכוניתה אשר נתפסה לצורך חילוט, סך 5,000 ₪ אשר הופקד בתנאי לשחרורה ממוצר וחילוט סכום של 100,000 ₪ המוחזק בידי משטרת ישראל, כפיצוי לחסויים אשר נפגעו על ידי הנאשמת.

התביעה לא מתנגד לביקשת ההגנה לקבל חוות דעת פסיכיאטרית מהפסיכיאטר המוחזי בדבר כשירותה המהוותית והדינית של הנאשמת.

עוד הוסכם כי במסגרת גזר הדין, יעתרו הצדדים במשותף להышת על הנאשמת פיצוי מלא בגין הנזק שנגרם לחסויים.

למעט נושא הפיצויים, אין הסדר לעונש וכל צד יטען באופן חופשי.

3. חוות הדעת הפסיכיאטרית

חוות דעתהוגשה קבעה כי הנאשمت לא פعلا תחת השפעת מחלת נפש, היה יכולתה להבין את הפסול שבמעשיה יוכל להימנע מביצועם. עוד נקבע כי הנאשמת מבינה את מהות ההליכים המשפטיים.

לאחר קבלת חוות הדעת הפסיכיאטרית הורשעה הנאשמת, על פי הودאתה, בעובדות כתב האישום המתוקן אשר הוגש כאמור מכח הסדר הטיעון.

4. ראיות לעונש

א. **מטעם התביעה**-מכتب מאט רונית אביר מנהלת תחום הפיקוח על אפוטרופסים. במכتبה מיום 12.6.19 התייחסה הגב' אביר לנסיבות האישיות של קרבנות העבירה כפי שיפורט בפרק נסיבות הקשורות ביצוע העבירה. את מכתבה חתמה הגב' אביר בעתרה לעונש מרתייע בשם אלה אשר קולם לא נשמע נכון מ对照检查, והן על מנת להרטיע אחרים.

ב. **מטעם ההגנה**-

עמוד 3

עו"ס טל מלמד - העודה טיפולה בגין אשמה במסגרת פרטית. בסיכון הטיפול התייחסה לנסיבותה האישיות של המתלוונת, לרקע המשפטי, לאיורים משמעותיים בח"י הנאשمة, ולנסיבות ביצוע העבירות אשר היו סמור לקרישה הכלכלית של אחיה והוריה. לדבריה, הנאשمة הותירה במקוון שובל של חסודות במגעה עם האפוטרופוס הכללי במובן של זעקה לחשיפת המעשים.

הנאשمة מטופלת מזה שנתיים וקיבלה נכות זמנית של 30% מהמל"ל עקב מצבה הנפשי.

את דבריה בכתב ובעל פה חתמה העודה בהמלצתה לשלב את הנאשمة בהיליך שיקומי-טיפול כפי שהומלץ על ידי שירות המבחן.

מר אהרון בן אלי אביה של הנאשמת-העד גולל באכזב ודמע שורה של איורים קשים אשר פקדו את משפחתו ואת הקriseה הכלכלית של בנו אשר הצריכה פינאי דירת המגורים של הוריו ומクリתה לשם סילוק החובות. לדבריו, האירוע האחרון היה טראומטי עבור הנאשمة. עוד סיפר אודות יחסה החם לחסויים וdagתמה הרבה אליהם אף מעבר למסגרת תפkidah.

5. **תסקיר שירות המבחן**

התסקير מיום 12.6.19 מתאר את נסיבותה האישיות של הנאשمة, בת 40, אשר השלים חוק לימודיה במשפטים. לפני 13 שנים, פקד את המשפחה אסון שכנתה הפרט יפה לו. בנוספף, סירה אודות משבר כלכלי אשר פקד אחד מבני משפחתה ולפני כ-8 שנים הוריה נאלצו למכור את דירתם כדי לשלם את חובותיו.

בהמשך התייחסה למצבה הרפואית/נפשי.

לטענה, בזמן ביצוע העבירות הייתה במצב נפשי מורכב בעקבות משברים שונים בחיה האישים שחוו אותה באותה עת; מכירת דירת הוריה ופרידה מבן זוגה שהתנהל באופן פוגעני. שני אלו דרשו ממנה תפקוד כלכלי עצמאי באופן מיידי.

בשנת 2012 החלה לעבוד עצמאית כאשר הכירה עורך דין שיש לה בהפניית חסויים לטיפולה. הנאשمة הודהה בעבירות המียวחות לה אולם התקשתה לחתת אחריות מלאה על ביצוען. בנוספף, בפגישותיה ניסתה להעלות צידוקים שונים להתנהלותה לאורן השנים ואף צמצמה מהיקפי הכספיים שנגנבה מהחסויים. **לטענה, עליה קושי בקבלת שכר הטרחה שלא מהאפוטרופוס הכלכלי, ולתפיסה הכספיים שנטלה הגיעו לה על עבודהתה המאמצת!** (הדגשה לא במקור-צ.ק). הנאשمة צינה כי החיזירה חלק מחובותיה ושבគונתה להחזיר את כל הכספי שלקחה מהחסויים.

לאורך התסקיר נמצא פער בין הנאמר על ידה לבין התנהגותה בפועל; מחד, מספרת כי חשה סיפוק ומשמעות בעבודה עם החסויים. מאידך, התקשתה להתמודד עם האינטנסיביות והקשר הקרוב שנדרש ממנה. בנוספף, למרות שהיא מבינה את הבעייתיות שבמעשיה ואת הפגיעה בחסויים, אף תיארה תחושת בשווה סביב ההיליך המשפטי שמתנהל נגדה וביטהה חרטה אודות מעשיה, שירות המבחן התרשם כי היא התקשתה להתייחס באופן ביקורתי לאורח החיים שניהלה ולנטויתה לדפוסי המרימה וההסתירה.

הערכת הסיכון לעברינות והסיכון לשיקום:

לנאמנת הייתה הינה לפגיעה בחסויים כחורי ישע שלא היו מודעים להתנהלה וכן לביעתיות שבהתנהלה. עם זאת, שירות המבחן התרשם כי יש לה קושי להכיר באחריותה לביצוע מכלול העבירות, כי היא מצמצמת מוחומרתן ונוטה לצדוקים רציונליים. היא מיקדה את הביעתיות בתנהלה סיבב קשייה הנפשיים וההידרדרות המאנית ממנה סבלה באותה תקופה.

שירות המבחן מצא כי יש צורך בהתרבות טיפולית, וזאת באופן ממוקד סיבב דפוסי הסתרה ומרמה באישיות הנאמנת. בנוסף, הומלץ כי תשתלב בקבוצה טיפול בשירות המבחן, אשר מתמקדת בתחוםים אלו, זאת לצד המשך הטיפול הפרטני בו היא לוקחת חלק מזה תקופה ארוכה. הנאמנת מצידה ביטהה נוכנות להמשך הקשר עם שירות המבחן.

שירות המבחן המליץ עוד לדחות את הדיון בעניינה של הנאמנת בשלושה חודשים נוספים, במלחכם ימשיכו ללוות אותה ולווקוב אחר השתלבותה בקבוצה בשירותם.

דוחתי המלצת שירות המבחן בגיןוקים אשר יפורטו בפרק נסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

6. תמצית טיעוני הצדדים לעונש

א. טיעוני התובע

הנאמנת גנבה בשיטתיות כספים מאנשים שהייתה אמורה לטפל בהם, לדאוג להם, לשמור עליהם ובעיקר לפעול ביחס אליהם במסירות ובוישר. היא גזלה את כספם והשתמשה בו לצרכיה האישיים.

ב"כ המאשימה ביקש לקבוע מתחם ענישה הולם לכל אישום בנפרד. לטענתו, מדובר בקורבנות שונים להם אין מכנה משותף, סכומים שונים וארבעה סיפורים שונים. משכך, יש לראותם ארבעה אירועים נפרדים.

לבד מהפגיעה בערך החברתי ומידת הפגיעה בו, יש כאן פגעה באמון הציבור בעורכי הדיון.

ב"כ המאשימה ביקש לקבוע כי מתחם הענישה באישום הגניבה יהיה בין 3 ל-5 שנים. אשר לאיוש של שבועות שקר יש לקבוע מתחם שנינו בין 18 ל-30 חודשים.

את עונשה של הנאמנת ביקש לקבוע בשליש התחثان של המתחם נוכח אלה : הנאמנת הודהה מיד, החיזרה כמעט מהסכום, ומצבה הנפשי הנוכחי.

התובע חתום טיעוני בעתרה להטיל על הנאמנת 60 חודשים מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננים. אשר לפיצויו, יש לפסוק למטלוננים פיצוי בגובה הנזק.

ב. טיעוני הסגנו

ב"כ הנאשמת טען שאין להטיל על הנאשמת עונש מאסר בפועל לנוכח הנסיבות, ומדיניות הענישה הנוגגת.

הושג הסדר טיעון בין הצדדים. הסדר הטיעון הושג בשלב טרום ההליך המשפטי, דבר שחסך לבית המשפט, הצדדים והעדים זמן שיפוטי יקר.

לטענתו יש להסתכל על האישומים כעל עבירה אחת ובהתאמאה לקבוע מתחם ענישה אחד. לגבי מדיניות הענישה הנוגגת, טען שקיימת ענישה של עבודות שירות בתיקים דומים, וכי ההחלטה שהציגה המאשימה אינה רלוונטית לנסיבות תיק זה.

אשר לנסיבות ביצוע העבירה, לא היו במעשים תחכם, הסתרה וזיוף.

זאת ועוד, העובדה שהיא השיבה את הכספי והפיצוים במסגרת גזר הדין מהווים עבורה הסרת מחדר, והמשמעות לדעתו היא שיש לתת לכך את הדעת.

במידה וקיים מתחם הכלול רכיב של מאסר בפועל יש לסתות מהמתחם משיקולי שיקום. לטענתו, בית המשפט העליון הכיר בנאשימים בעבירות כלכליות שכול וימצאו מתאימים להלכים שיקומיים.

כל שבית המשפט יבחר שלא לסתות משיקולי שיקום, יש לסתות מהמתחם משיקולי צדק.

יש להתחשב בהיעדר עבר פלילי

ההליך המשמעותי שעבירה הנאשמת בלשכת עורכי הדין. הנאשمت ויתרה מיזמתה באופן זמני על רישיונה.

במקביל, מתנהלת תביעה אזרחית בסך 700,000 ₪ נגד הנאשמת בגין פרשה זו.

על בית המשפט לקחת בחשבון גם את דבריה של העובדת הסוציאלית.

דו"ח ועדת דורנר והתיקון החדש לחוק, המאפשר להטיל על הנאשמת 9 חודשים מאסר בדרך של עבודות שירות.

כל צד תמן יתדוחתו בפסקה.

ג. **הנאשמת, בראשית דבריה**, הביעה צער וחרטה על מעשיה. היא התייחסה, לנسبותיה האישיות, התא המשפחתית ונסיבות ביצוע העבירות. היא הגישה לי מכתב שאת מרבית תוכנו הקרייה באולם. בדבריה צינה, בין השאר, את המשבר הכלכלי שפקד את הוריה אשר איבדו את דירתם מגורייהם לשם פירעון חוב של אחיה .

עוד התייחסה הנאשמת להיעדר התחכם שבמעשהיה ולמסירותו אותה גילתה לפני החוסים.

ראשית יש לבדוק האם יש לראות בעבירות שביצעה הנואמת אירוע אחד או מספר אירועים.

סעיף 40ג לחוק, כתורתו "ריבוי עבירות" זהו הוראות:

"(א) הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לאירוע כלו, ויגזר עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע.

(ב) הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן רשאי הוא לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים; גזר בית המשפט עונש נפרד לכל אירוע, יקבע את מידת החפיפה בין העונשים או הנסיבות.

(ג) בגזירה העונש לפי סעיף זה, יתחשב בית המשפט, בין השאר, במספר העבירות, בתדרותן ובזיקה ביניהן, וישמר על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש, ואם גזר עונש מאסר - בין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת".

המבחן הרלוונטי לבחינת שאלת זו, הוא מבחן הקשר הדוק, כפי שנקבע בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014, פורסם ב公报). שם נקבע כי עבירות שיש ביןיהם קשר ענייני הדוק ואשר ניתן להשקייה עליהם כמסכת עברינית אחת יחויבו לאירוע אחד. הדברים אף מתישבים עם אותן מבחני עזר שנקבעו בע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' דلال (3.9.2015) כמפורט להלן:

"...ניתן לבחון, למשל, האם ביצוען של העבירות מאופיין בתכונן; האם ניתן להצביע על שיטתיות ביצוע העבירות; האם העבירות התרחשו בנסיבות של זמן או מקום; האם ביצועה של עבירה אחת ועוד לאפשר את ביצועה של העבירה האחרת או את הימילטות לאחר ביצועה, וכיוצא בכך נסיבות עובדיות. קיומה של נסיבה אחת או יותר מנסיבות אלו (ואין זו רשימה סגורה) עשוי להעיד על קשר הדוק בין העבירות השונות, המלמד כי באירוע אחד עסוקין. בבחינת הנסיבות העובדיות, מן ההכרח לבית המשפט להעמיד נגד עניינו את השאלה האם השקפה על העבירות בעל כמה אירועים תהא מלאכותית, באופן שיגרע ממהות העניין בכללות, או שלא ישקף את סיפור המעשה כהוותיו".

מן הכלל אל הפרט. בוחנת עניינה של הנואמת על-פי מבחן 'קשר הדוק' מלמדת כי את מעשה יש לראות כאירוע אחד. מכלול העבירות מהוות מסכת אירועים אחת המורכבת מסדרה של עבירות בעלות דמיון רב, אשר בוצעו על פני אותה תקופה ואשר בוצעו בשיטה דומה מבחינת מידת האשם של הנאשם ובחינת "העשה העברינית". השוני העיקרי בין העבירות נעוץ בזירות הקורבנות, בזמןם השונים ובхаיקף הסכומים לגבי כל אחד מהם, כמו גם בשאלת הנזק המוחשי שנגרם לכל מתלון ומטלון (אליה שבסוף הוחזר להם ולאלה שלא), אולם אין בכך כדי להפוך את מעשה לאירועים נפרדים רבים. ראה לעניין זה ע"פ 5668/13 ערן מזרחי נ' מדינת

ישראל (פורסם בנבוי, 16.3.17):

"אכן, מעשי של המערער נעשו ביחס לנפגעים רבים, (101 מתלוננים!-צ.ק) בזמנים שונים, במקומות מגוונים בפרק זמן ממושך של כ- 5 שנים, ואולם על-פי מבחן הקשר ההדוק אין בכך כדי להפוך את מעשי של המערער לאירועים נפרדים רבים. זהה הונאת 'פונזי', וכך יש לראותה.... הנה כי כן, מעשי של המערער עולים כדי אירוע אחד, ובהתאם - יש לקבוע מתחם עונש אחד בלבד." (פסקה 29 לפסק הדין).

העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו (סעיף 40 ב' לחוק).

ב. مكان ואילך אדון בעונש אשר יוטל על הנואשת במתווה שנקבע בתיקון 113 לחוק.

חומרת העבירות והפגיעה במערכות המוגנים

Heb. העבירות הגניבת, באשר הן, פוגעות באינטרסים הרכשיים והקניניים של קורבנותיהן. העבירה של גנבה בידי מורשה - שהיא עבירה בעלייה נסיבות מחמירות הנובעת ממעם הדגש הנאשם כמורשה - נועדה להגן הן על האינטרסים הרכשי של הקורבן והן על יחסיו האמון המוחדים בין הנאשם לדורבן, שבזכותם יכולה העבירה להתבצע.

כאשר מדובר ביחס עורך דין-לקוח, חמורה הפגיעה שבעתים, באשר מעבר לפגיעה של עורך דין באמון הלפקות, נפגע ומוכחת גםשמו של כל ציבור עורכי הדין. יפים הדברים שנאמרו בעניין זה בת"פ (מחוזי-חיפה)
12-13/12/2013 מединת ישראל נ' גסאר, ניתן ביום 31/12/2013, מתוך אתר "נת המשפט":

"חומרת מעשי המרמה, כך גם חומרת הפגיעה ביחס האמון שבין עו"ד ללקוחו. משחר לימודיו מחונך עורך דין לכלי ATIKA, שלא לדבר על כבוד החוק. במקרה הנדון, נרמסו ברgel גסה מושכלות בסיסיים ויסודיים שביחסינו הונאות והאמון, החיבורים לשורור בין עו"ד ללקוחו. על כן דא, נאמר ע"י ביהם"ש העליון: "המעערער מעלה באמונות של לקוחות אשר שכרו את שירותיו כעורך דין, ובאחדים מהמקרים תוכאות מעשי גרמו לאוותם לנזקים חמימים נזקים קשים אולם, לא רק את שם הכתים המערער, אלא גם את שמו הטוב של ציבור שלם העושה מלאכתו נאמנה, הוואיל ונשمات אףו של מקצוע ערכית הדין הוא האמון שהציבור נותן בו, והתנהגות מן הסוג בה חטא המערער, עלולה לערער אמון זה מן היסוד" (ע"פ 06/2007 פרידמן נ' מדינת ישראל (16.10.2007))."

וגם:

"פָן שְׁנִי שֶׁל חֹמֶרֶה בַמְעַשֵּׂי הַמְעֻרָר, מַעֲבֵר לְפָגַעַת הַסְּפִצִּיפִית בְמַתְלוֹנוֹנִים, הַינֶּה הַפָּגַעַת הַקְשָׁה בַמְקַצְעָו עַרְיכַת הַדִּין וּבְאַמְנוֹן הַצִּיבּוֹר בַעֲרָכֵי הַדִּין, בָאַשְׁר הַמִּ. אַמְנוֹן הַצִּיבּוֹר הַיָּנוֹ אֶחָד מְהֻנְכִיסִים יִקְרֵי הַעֲרָר, עַלְיהֶם מַוְשַׁתְמַקְצָעָו עַרְיכַת הַדִּין. זֶהוּ הַמְסִד עַלְיוֹ נִבְנֵה אָתוֹ מְרַקֵּם עַדְין שֶׁל יִחְסֵי עַוְרֵק דִין לְקֹוח, אֲשֶׁר עַיקְרוֹ בְאַמְנוֹן שְׁנָוֹתָן הַלְּקוֹחַ בַעֲרָכֵי דִינוֹ. מַעְשֵׂי הַמְעֻרָר, יְשֵׁה בָהֶם כָּדי לְהַשְׁלִיךְ עַל כָּל צִבּוֹר עַרְכֵי הַדִּין, שְׁכֵן הַמְעֻרָר בַמְעַשֵּׂי הַכְּתִים לֹא רָק אֶת עַצְמָוָא אֶלָּא, לִמְרָבָה הַצָּעָר, אֶלָּא אֶת כָּל צִבּוֹר עַוְרֵק דִין" (עפ"ג (מחוזי-באר שבע) 13-02-25122 אַבְיטֵל נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 3/7/13, פורסם ב"נבו").

(וראו גם רע"פ 1096/09 מילשטיין נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 5/3/09, פורסם ב"נבו" וגם ע"פ 5157/05 מדינת ישראל נ' איל, ניתן ביום 6/5/06, פורסם ב"נבו").

עבירות שבועת השקר פוגעת אף היא באמון הציבור וכן בסדר החברתי והמשפטי.

מעשי הנואמת בנסיבות התקן שבנדון, הינם בעלי חומרה יתרה. ראשית, מדובר בעורכת דין, אשר מתפקיד תפקידה ח'יבת ביחסיו אמון ונאמנות ללקחותה. שנית, במסגרת תפקידה מונתה הנואמת על ידי בית המשפט כאפוטרופוסית על חסויים ותפקידה היה להגן עליהם ולטפל ברכושם לצורך רווחתם. הנואמת ניצלה לרעה את חולשתם המובנית של החסויים, ובמקום לדאוג להם היא מעלה באמונם ובכספם, בצורה קשה, בוטה ופוגעתית. כמו כן מעלה באמון שננתנו בה בתיהם המשפט אשר מינו אותה כאפוטרופוסית ופוגעה באמון הציבור בעורכי הדין.

אפוטרופוס שמנוה מטעם בית המשפט נושא באחריות כפולה ומכופלת הן כלפי אותו חסוי שעליו הוא אמון והן כלפי בית המשפט עת הוא מתפקידו כ"קצין בית המשפט". האפוטרופוס שלוחו של ביהם"ש, אין רשות לשולח יד בכיספי החסוי, אין הוא רשאי להכנס כספים לכיסו ללא היתר ואז לתרץ את הגזל בהסבירים שונים ומשונים.

בנסיבות הללו אין חולק כי הפגיעה בערכיהם המוגנים חמורה וممושת.

ג. נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

מסכת העבירות בהן הורשעה הנואמת התפרשה על פני מספר שנים רצופות, בהן שלחה ידה בכיספים השיכים לחסויים בהיקף כולל של כ 553,000 ₪ (מתוכם הופקדו בקופה בית המשפט 260,000 שקלים). אין מדובר אפוא ב"מעידה חד פעמית" או ב"כשל נזודתי" אלא מעשי הנואמת מעידים על **שיטתיות ועל סדרתיות**, וכפועל יצא גם על תכנון מוקדם ודרך פעולה מובנית וסדרה הגם שהוא נעדרת תחכום. האמור מלמד כי לנואמת היו ימים רבים לה תעשת ולחදול, אך היא בחרה שלא לעשות כן.

הנאמת מעלה באמון שנייתן בה על ידי בית המשפט אשר מינה אותה כאפוטרופוסה על רכושם של חסרי ישע. מדובר בהפרת אמון ממשמעותית וקיצונית ושפֵל מדרגה מוסרי. הכיעור הרב מתנוטס מעלה מעשי הנואמת אשר

ニצלה לרעה את כוחה ומעמדה כלפי החסויים תוך שהוא מסבה להם נזק כספי ממשמעות.

קרבנות העבירה -

באישום הראשון : קשישה בת 94, עירית שעלתה בגפה לארץ, חולה בדמנציה מתקדמת ושוכנה בבית אבות. הנואשת גנבה מספר פעמיים את כספיה של הקשישה.

באישום השני-אשה בת 39 עם מגבלות נפשית ורמת תפוקוד נמוכה. היא נפגעה בתאונת דרכים לפני מספר שנים והנאשת גנבה מכיספי הפיזיים.

באישום השלישי-קשייש עירוי כבן 100, דל אמצאים.

באישום הרביעי-אדם בן 60, עיררי, עם מגבלות נפשית המתגורר בגפו. הנואשת גנבה את כספו מספר פעמיים.

הסבירי הנואשת **לקצינת המבחן כי פעולה כפי שפעלה אף מוסיפים נופך חומרה לתמונה הקודרת בלבד** היכי. **לדבריה,** האפוטרופוס הכללי הערים קשיים על תשלום שכר טרחתה ומשכך הכספי שגילה מהחסויות הגינו לה על עובדתה המאוימת. צר לי **שהנאשת** בחרה לנחל את מאבקה מול האפוטרופוס הכללי על גbm של חסרי היישע.

בנסיבות הללו רأיתי, בין השאר, שלא להיענות לבקשת שירות המבחן לדוחות הדיון על מנת לשלב הנואשת באפקט טיפול אוודות דפוסי ההסתדרה והמרמה שבאיושה.

מעשי הנואשת עולים כדי **"חומרה יתרה"** כאמור בסעיף 40(ב) לחוק. מיהوت קרבות העברות והיותם חסרי ישע היא העיטה על מעשי הנואשת את הלבוש שאינו מאפשר חריגה ממתחם העונש הולם. משכך, לא רأיתי לנכון ליצור אצל הנואשת ציפיות שווא כי אשכול חריגה ממתחם העונש הולם כפי שיפורט להלן.

D. מדיניות הענישה הנהוגה

בהתאם לעקרונות תיקון 113, במסגרת קביעת מתחמי הענישה, יש להתחשב גם בפסקה הנהוגת.

אסקור להלן פסיקה רלוונטית:

ע"פ 5115/12 **מדינת ישראל נ' ירדנה נילמן** (10.6.13, פורסם בנובו) - המערערת, עורכת דין במקצועה, שמנתה על ידי בית המשפט לענייני משפחה אפוטרופסית של **חסויות** רבים, ביצעה עבירות שונות של גנבה 7.5 זיוף, בצוותא עם בן זוגה ועובדת נספת, בסכום כולל של כ- 7.25 מיליון ₪. בית המשפט המחויז גזר עליה שנות מאסר בפועל ו-18 חודשים מאסר על תנאי. בערעור הוחמיר עונש המאסר בפועל שהושת על המערערת, אך שיעמוד על **9 שנות מאסר**, זאת, נוכח עצמת המעשים, מיהות הקרבות, והרתקה מניצול חולשתו התהומית המובנית של חסוי על-ידי אפוטרופוס. ביום"ש העליון ציין כי כתוב האישום המתוקן בו הודהה המערערת הוא ביטוי לשפל המדרגה המוסרי. מדובר במסע גנבות של כ- 7.25 מיליון ₪ לאורך מספר שנים מחסויות

שונים. בימ"ש קמא צין את חומרת המעשים והזעוזע שהם מעוררים ודחה את הטענה של השפעת בן הזוג, ואין חולק כי למללה מ-50% מסכום הגנבה, ניטלו לצרכי המערערת. **עיקר העיקרים הוא מיהוות הקרבנות, היוות המערערת "גיבורה על חלשים", על מי שתפקידה היה להגן עליהם ולדאג לרוחותם, שהם לא יכולים לדאג לה בעצמם, ותחת זאת דאגה לכיסאה.** יש מגמת החמרה בעבירות כלכליות, אך במקרה זה שפל המדרגה המוסרי עמוק במיוחד.

בע"פ 03/0996 **פנחס נרקיס נ' מדינת ישראל** דובר במערער, עורך דין, אשר היה מנהל עיזובן ומעל בכספי העיזובן, והורשע בבית המשפט המחוזי בחיפה ב-6 אישומים של עבירות גנבה בידי עובד ציבור וכן בעבירות מרמה והפרת אמונים. על פי מצאי פסק הדין, שלח המערער ידו בסכום המגיע ל-2,376,581 ₪. בית המשפט המחוזי, לאחר ש核实 נסיבות לחומרה ולקולא, גזר על המערער מאסר בפועל של 4 שנים, מאסר על תנאי לתקופה של שנתיים, קנס ופיצויים.

בבית המשפט העליון דחה את ערעורו וקבע: "**המעערער הינו עורך דין, החב חובת אתיקה מקצועית מכוח השתיכותו לציבור עורכי הדין. העבירות החמוריות שעבר פוגעות בכספי יסוד של הגינות וירוש החלים על עורך דין, וגרמו פגיעה קשה למועד מקצוע ערכית הדין, לדמותו של ציבור עורכי הדין וציבור עורכי הדין בישראל. הם יצרו סדק של אי אמון בהגינות וביוור המוחלטים הנדרשים מעורך דין המקבל על עצמו תפקיד אמון מיוחד. סדרי הגודל האידיריים של המעליה והבותות המינוחית שאפיינה את דרך שליחת היד ברכוש לא לו, מעמידים את העבירות שביצע המערער בהיותו עורך דין ברף העליון של החומרה.**"

ברע"פ 6190/08 **צברי נ' מדינת ישראל** (5.1.2009, פורסם בנבזה) הוטלו על עו"ד שגנב מלוקה של 0 15,000 ₪, 12 חודשים מאסר בפועל, 12 חודשים תנאי, קנס סמלי ופיצוי בסך 18,000 ₪, העונש נותר על כנו בערעור.

ע"פ 2037/05 **מכנס נ' מדינת ישראל** (28.11.2007, פורסם בנבזה) - עו"ד אשר גנב כספי עיזובן של מתлонנת אותו ניהול סכום של כ-11 מיליון ₪. הוא מונה לנוהל את כספיו בהיותה יתומה בת 8 שנים בלבד. בית המשפט המחוזי גזר עונש של 7 שנות מאסר. בית המשפט העליון דחה את ערעור הנאשם בגין ה蟋עת הדין, אלומ הקל בעונש והעמידו של **5 וחצי שנות מאסר**, לאחר שהובאו בחשבון נסיבותו האישיות: **גילו של המערער ומצוותו הבריאותי**.

בע"ג (מחוזי-באר שבע) 25122-02-13 **אבייטל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבזה, 3/7/13) שם דובר בעורך דין שגנב מבני זוג קנדים שבקשו לרכוש דירה בישראל סך כולל של 360,000 ₪ והוא מעל בכספי בשל הסתמכות עסקית וחובות לצד שלישי. הובהר כי מדובר באדם נורטטיבי, וכי שירות המבחן המליץ להעמידו במבחן. על הנאשם הוטלו בסופו של יומם 20 חודשים מאסר בפועל, 12 חודשים תנאי, קנס סמלי ופיצוי בסך 40,000 ₪. הערעור נדחה.

ת"פ (שלום-נתניה) 5597/06 **מדינת ישראל נ' לאור** (22.10.08, פורסם בנבזה) - הוטלו 4 שנות מאסר בפועל,

12 חודשים תנאי, קנס בסך 10,000 ₪ ופיצוי למתלוננים בסך כולל של כ-220,000 ₪, על ע"ד , לא עבר פלילי, שהסתבכות עסקית הובילה אותו לשלווח ידו בכיספי לקוחתו בסך כולל של מיליון שקלים (\$370,000) . 700 ₪ ו-\$560,000 Kanadi .

ע"פ 2143/10 **שלום נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו) – הנאשם, ע"ד במקצועו, הורשע בעבירות דיווף ומרמה בהיקף של 1.3 מיליון ₪ (מתلون בודד). בית המשפט המחויז גזר עונש של 55 חודשים מאסר. בית המשפט העליון דחה את הערעור.

ת"פ 37190-09-16 (מחוזי ת"א) **מדינת ישראל נ' לביא**, אשר אף ניתן זה לאחרונה (4.7.19)- עורכת דין אשר גנבה סך כולל של 4,217,343 ₪ מכיספים אשר הופקדו בידיה בנאמנות לשם ביצוע תלומים שונים במסגרת הסכמי מכירת כנרת ייחודה לה עבירות לפי פקודת מס הכנסת בכר שהשمتה את הכספיים שגנבה מהധות שהגישה למס הכנסתה. נדונה, בין היתר, למאסר בפועל של 3 שנים. **הייתה במעצר בית משפט 3 שנים** והחזרה למעלה ממחצית סכום הגנבה. נקבע מתחם שבין 3-7 שנים מאסר.

נתתי דעת כי פסיקה אשר הוגשה ע"י ב"כ הנואשת אך היא אינה רלוונטית לעניינו. חלק מהפסקה שהוגשה עניין לנו בכך שאינם עורכי דין וחלקה האחורי עוסקים בעורכי דין אך בעבירות שונות או בהתאם הכלול עניינה מוסכמת-ראה למשל ת"פ 47679-04-14 בית משפט השלום בחיפה.

כללים של דברים : פס"ד **nilman** הוא הקרוב ביותר בנסיבותו לנסיבות תיק זה בשם לב לਮיהות קורבנות העבירות.

לא נעלה מעוני התוצאה העונשית אליה הגיע חברי השופט גורפינקל בעניין **לביא**. אולם באלה נבדל עניינה של הנואשת מגזר הדין בעניין **לביא** : א. מיהות הקורבנות. ב. תקופת מעצר הבית הממושכת.

על יסוד אמות המידה שפורטו לעיל ראייתי **לקבוע** את מתחם העונשה בעבירות הגנבה בידי מורשה כר שהרף התחתון יעמוד על 3 שנים מאסר ואילו הרף העליון על 5 שנים מאסר.

מדיניות ענישה למתן עדות השקר

ברע"פ 2847/10 **צור נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.04.15) – הושת עונש של 4 חודשים מאסר בעבודות שירות על נאשם שהורשע בעבירות זיופ, ניסיון לקבלת דבר במרמה, עדות שקר, שימוש במסמך מזויף ושיבוש הליכי משפט;

בת"פ (ח') 1536/08 **מדינת ישראל נ' הירש** (פורסם בנבו, 13.12.31) – הושת עונש של 6 חודשים מאסר שירותו בעבודות שירות על נאשם שהורשע בזכוף מסמך בכוונה לקבל באמצעות דבר, שימוש במסמך מזויף, עמוד 12

בידי ראיות, עדות שקר ושיבוש מהלכי משפט.

בת"פ (שלום ת"א) 46509-12-14 **פרקיליות מחוז תל אביב פלילי נ' ארגזי ואח'** הורשע הנאשם על בסיס הודהתו במסגרת ההסדר דיןוני הנאשם על יסוד הודהתו בעובדות כתוב אישום מחוקן בביצוע עבירה של ידיעות כזבות (סעיף 243 לחוק) ובביצוע עבירה של שבועת שקר (סעיף 239 לחוק), והושתו עליי 3 חודשי מאסר על תנאי וקנס.

מתוך הענישה בעבירות עדות השkar נע בין למאסר בפועל של מספר חודשים, אשר בד"כ ירוצא בדרך של עבודות שירות.

. נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

הנאשם נטלה אחריות מלאה על מעשה **וכتب האישום שהוגש מלכתחילה כלל הסדר טיעון**, חיזין נדייר במחוזותינו. במסגרת הסדר הטיעון התחייב הנאשם לפצצת המתלוונים פיצוי מלא בגין הנזק שגרמה להם.

אין לנאשם עבר פלילי.

הנאשם מצויה בהליך טיפול שיקומי-עצמאי **מאז שנת 2016**, במסגרתו היא מנסה לברר את הסיבות והנסיבות אשר הבילו אותה לבצע את המעשים נשוא כתוב האישום. **עם זאת יש להדגיש כי חרב התקופה הממושכת יחסית בה מצויה הנאשם במסגרת טיפולית, לא נמצא כי חלה תמורה מהותית בדףו/i אישיותה, כאמור בתסקיר שירות המבחן.**

מצבה הכלכלי של הנאשם רעוע והוא נתמכת בהוריה.

הנאשם חדה לעת עתה לעסוק בעריכת דין.

עד כה פעלה הנאשם לתקן המעוות ولو באופן חלק והפקידה סך 230,000 ש"ל על חשבון הפיצוי למתלוונים.

.
שיעורים נוספים : עוד רأיתי לנכון לעשות שימוש בשיעורי המנוים בסעיפים 40 ו- 40 ז לחוק. איני יודע מה תהיה תקופת השעיית הנאשם משלכת עורci הדין אולם לפי שדפני המרמה והסתירה נותרו באופןמשמעותיISH להרטיע את הנאשם מפני ביצוע עבירה נוספת. כך גם הצורך בהרתעת הרבים מבלי להטיל חילאה דופי הציבור עורci הדין בכללות).

אשר על כן יש למקם את עונשה של הנאשם בשליש התחתון של המתחם.

- .8. אני עושה שימוש בסמכוותי על פי סעיף 40 וג (א) לחוק וגורר על הנאשמה עונש **כללי** בגין כל העבירות כדלקמן :
- א. 3.5 (שלוש וחצי) שנים מאסר בפועל.
- ב. שנה מאסר על תנאי והתנאי הוא שלא תעבור תוך 3 שנים מיום תום המאסר עבירה של שליחת יד ברכוש הזרים או עבירה מרמה או עבירה של שבועות שקר.
- ג. הנאשמה תפיצה את המתلونנים בסך 553,000 ש"ח. הנאשמת הפקידה בಗזירות בית המשפט סך של 230,000 ש"ח. היתרנה תשולם עד ולא יותר מיום 1.12.2019. הפיצוי יחולק בין המתلونנים על פי רשיימה שתוגש ע"י הפרקליטות.

ניתנה והודעה היום י"ג تموز תשע"ט, 16/07/2019 במעמד הנוכחים.

צ'ון קאפק, שופט

5129371